

© Editura EIKON
București, Calea Giulești 333, sector 6
cod poștal 060269, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.librariaeikon.ro, www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NEDELUCU, VASILE

**Tupilați - un sat de pe Valea Elanului : file de istorie / Vasile
Nedelu ; cuvânt înainte de Lucian-Valeriu Lefter. - București : Eikon,
2023**

Conține bibliografie
ISBN 978-606-49-1031-8

I. Lefter, Lucian-Valeriu (pref.)

908

Redactor: Leonard-Mihail Rădulescu

DTP: Valerian Susan

Editor: Valentin Ajder

VASILE NEDELUCU

TUPILAȚI

UN SAT DE PE VALEA ELANULUI

FILE DE ISTORIE

Cuvânt înainte de Lucian-Valeriu Lefter

E I K O N

București, 2023

3. „Chevroniștii alungați și din Căgești”, *Vremea Nouă*, 14 ianuarie 2014, accesat la <https://www.vremeanoua.ro/chevronistii-alungati-si-din-gagesti/?noamp=available> în data de 11.09.2023
4. MOLDOVAN Dragoș, „Toponime românești cu radical antroponimic formații la plural” în baza de date digitală a revistei *Diacronica*, accesată la <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A1524/pdf>
5. NICULESCU Mihnea, „Bujorul românesc, declarat floare națională, ar trebui să fie plantat și admirat în parcurile și grădinile orașului”, în *Puls 24*, accesat la <https://puls24.ro/bujorul-romanesc-declarat-floare-nationala-ar-trebui-sa-fie-plantat-si-admirat-in-parcurile-si-gradinile-orasului/> pe 11.09.2023.
6. *Părintele Leon Istrate din Lunca Banului, Vaslui, în temnița comunistă* în <https://ziarullumina.ro/societate/historica/parintele-leon-istrate-din-lunca-banului-vaslui-in-temnita-comunista-117014.html> accesat la 14.08.2023.
7. PLUGARU Ștefan, „Comuna Vutcani în vremea foametei din 1946-1947”, în *Monitorul de Vaslui*, accesat la <https://www.monitoruldevaslui.ro/2020/09/comuna-vutcani-in-vremea-foametei-din-1946-1947-borsul-de-stevie-umplea-burtile-dar-nu-tinea-de-foame/> în 20.08.2023.
8. TUȘA Enache, *Cultura politică în cadrul identităților etno-politice dobrogene, apud Mariana Iancu*, „Lazii: povestea dobrogenilor uitați. Misterul apariției unei așezări de pe malul Mării Negre”, în *Adevărul*, accesat la <https://adevarul.ro/stiri-locale/constantina/lazii-povestea-dobrogenilor-uitati-misterul-1640249.html> 11.08.2023.

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	7
În loc de prefață	11
ARGUMENT	17

PARTEA I

SATUL ACTUAL	25
I.1. O CĂLĂTORIE PE VALEA ELANULUI.....	25
I.2. CADRUL GEOGRAFIC.....	31
I.3. SATUL VĂZUT ASTĂZI DE MINE.....	47

PARTEA II

ISTORIA SATULUI	55
II.1. DESCOPERIRI ARHEOLOGICE.....	55
II.2. ETNOGENEZA SATULUI ȘI CURIOZITĂȚILE ETNICE ALE ZONEI	62
II.3. ATESTAREA DOCUMENTARĂ A SATULUI.....	82
II.4. TOPONIMIA SATULUI	86
II.5. TOPONIMIE LOCALĂ.....	91
II.6. SATE DISPĂRUTE.....	97
II.7. SATUL LA INTERSECȚIA UNOR DRUMURI COMERCIALE	100
II.8. ISTORIA PROPRIETĂȚII.....	103
II.9. ISTORIA ADMINISTRAȚIEI.....	166
II.10. ISTORIA ȘI EVOLUȚIA POPULAȚIEI SATULUI.....	179
II.11. ISTORIA CREDINȚEI.....	184
II.12. ISTORIA EDUCAȚIEI.....	230
II.13. ISTORICUL CULTURII.....	246
II.14. BIBLIOTECA.....	254
II.15. SĂNĂTATEA UMANĂ.....	255
II.16. SĂNĂTATEA ANIMALELOR.....	258

II.17. ISTORIA HABITATULUI (VATRA SATULUI)	260
II.18. VIAȚA COTIDIANĂ	265
II.19. ANTROPONIMIA	343
II.20. EVENIMENTE CARE AU MARCAT SATUL.....	353
II.21. RELAȚIILE SOCIAL-POLITICE	360
II.22. EROI ȘI FAPTE DE ARME	372

PARTEA A III-A

O FOTOGRAFIE A TIMPULUI	385
III.1. OAMENI ȘI FAPTE.....	385
III.2. PATINA TIMPULUI.....	461
ÎN LOC DE ÎNCHEIERE	505
Anexe.....	507
Bibliografie	547

aflate în posesia Bibliotecii Universitare din cadrul Universității A. I. Cuza din Iași și unele lucrări aflate în inventarul Bibliotecii locale din comuna Găgești. De asemenea, vizitele la Muzeul Județean Vaslui, Muzeul Hărților și Cărții Vechi din București, Muzeul Vasile Pârvan din Bârlad, înscrisuri din colecțiile digitale: Arcanum, Academia.ro, Dacoromania.ro, toate mi-au servit la obținerea unor informații importante.

Pe această cale aduc calde mulțumiri personalului instituțiilor menționate mai sus, tuturor celor care m-au sfătuit și m-au orientat cu înțelepciune, atât pentru sprijinul profesionist cât și pentru amabilitatea de care au dat dovadă. În mare parte, discursul logic al prezentei lucrări este meritul sfătuitoarelor menționați ori nementionați, însă un gând aparte se îndreaptă spre, d-l dr. Lucian-Valeriu Lefter, d-l prof. Costin Clit și d-l prof. Iacomi Ioan pentru sprijinul acordat în realizarea acestei lucrări, calde mulțumiri conducerii și întregului personal din cadrul primăriei Găgești, d-lui primar Stup Costică și vice-primarului Buta Marian, tuturor le mulțumesc! Un prinos de recunoștință, surorii mele, Sofia (Nedelcu) Munteanu, care m-a sprijinit și mi-a fost alături în documentarea mea, cu regretul sincer de a nu-mi fi alături până la final, decedând la începutul acestui an, precum și prietenului meu din copilărie, Valeriu Ciobotaru, pentru unele informații utile despre satul de astăzi, care și el din păcate, a decedat în timpul editării acestei lucrări. Un prinos de recunoștință și un pios omagiu!

Autorul

PARTEA I

SATUL ACTUAL

I.1. O CĂLĂTORIE PE VALEA ELANULUI

Memoriile locurilor de altădată sunt bine păstrate în cotloanele înnobilate ale sufletului, iar maiestuoasa Vale a Elanului, ce înconjoară și satul Tupilați, rămâne până astăzi, așa cum o știam eu din copilărie, impozantă și nedăruiată spre exploatare, pe toată întinderea, până hăt, departe, spre Dealul Dobrina, din apropierea orașului Huși. Valea Elanului, denumită după râul cu același nume, altădată era pe aici și un drum deschis spre Bugeacul Tătăresc și Istanbul, fiind și o cale prielnică popoarelor năvălitoare.

Astăzi drumul pe Valea Elanului este unul îmbietor și agreabil. Dacă vrem să facem o călătorie pentru a ajunge în satul Tupilați, pornind de la Murgeni, pe D.J. 244 B spre Huși, acesta este un itinerariu binevenit pentru oricine dorește să exploreze sau să cunoască, măcar în trecere, satele ce umplu vestita vale cu așezări vechi, răzeșești, sate înșirate pe toată distanța de la nord la sud, ce și-au dat proba vitalității și măreției în timp. „Toată această întindere pare un covor uriaș, diferit colorat, de la verdele-gălbui al pășunilor de pe versanții prea abrupti, la verdele închis al porumbului ce-și împrăștie în aer pulberea fină a polenului. Vara, ochiul se odihnește pe perețele galben-albicios al lanurilor de grâu pârguite sau secerate, pe șes sau pe văile afluate, în siliștea satelor cu construcții albe acoperite de olane roșii, mici dar frumoase ca niște bijuterii-habitate multisekulare românești ridicate pe milenare

vetre getice. Iarna, priveliștea este mult mai impresionantă, când zăpada colorează în argintiu toata zona”.¹

Drumul D.J. 244 B, pe Valea Elanului, în punctul denumit „Argeaua”

Ieșind din Murgeni, pe dreapta, la nici 200 m est de șosea, este râul Elan, care asigură reliefului un aspect sculptural, plăcut ochiului, și care-l însoțește pe călător aproape pe tot parcursul. Mergând spre nord, la aproximativ 4 km, vizitatorul intră pe teritoriul administrativ-teritorial al comunei Găgești, în punctul numit „Argeaua”. Călătorul se poate răcori aici cu o gură de apă de izvor, rece ca gheața pe timpul verii, ce curge continuu din cișmeaua aflată undeva pe dreapta, apă ce este captată din numeroasele izvoare ce țâșnesc din dealul Argeaua, din apropiere. Continuând drumul, la aproximativ 1,5 km dăm de primul sat al comunei Găgești, numit Giurcani. Acesta este atestat documentar încă de la 13 martie 1527, ca sat de răzeși. Aici, foștii proprietari ai moșiei Giurcani, Costachi Corbu și Mihalache Botez, au ctitorit o biserică la anul 1865. Astăzi, această biserică a devenit monument istoric, în apropierea ei existând și un centru de îngrijire a persoanelor vârstnice. Tot aici, fostul învățător și ar-

¹ Ion Diaconu, „Valea Elanului văzută de pe Movila lui Marzac”, în *Elanul*, nr. 13, 2001.

heolog Rotaru Marin a fondat în anul 2003 asociația culturală, „Academia rurală Elanul”.

Mergând în continuare pe D.J. 244 B, la 2 km, pe dreapta, cam la 400 m de șosea, îți apare în zare satul Peicani, din aceeași comună, numele lui vine de la un Paic, curier pedestru. Prima mențiune scrisă despre acest sat o găsim la anul 1741, când se depune o mărturie despre o vânzare a unei părți din moșia Peicani. Aici există o școală primară ce poartă denumirea prof. univ. Dumitru Marin, în cadrul căreia se află și un mic colț etnografic cu denumirea de *Valea Elanului*. Tot aici, în anul 1937 a luat ființă și centrul cultural *Virgil Caraivan*.

Mai departe, la aproximativ 3 km călătorul ajunge în satul Găgești, devenit reședință de comună în anul 1864, odată cu reformele lui Cuza². Așezarea este atestată încă din 5 iunie 1464 într-un document dat de către domnitorul Ștefan cel Mare, la Vaslui³. În vechime i se mai spune și *Găjoaie* sau *Găjeni*, nume probabil derivat de la *Gagea*, primul descălecător al satului⁴. Aici funcționează o școală generală de 8 clase, o bibliotecă comunală și un muzeu sătesc, numit *Valea Elanului*⁵.

Din centrul satului Găgești, călătorul poate fie să meargă mai departe pe D.J. 244 B, fie să facă la stânga pe D.J. 244 H.

Troița din satul Peicani – 2022

² Ion Iacomi, *Monografia comunei Găgești, Județul Vaslui*, 1989, p. 14.

³ D.R.H. A. Moldova, vol. II, doc. 120, pp. 171-172.

⁴ D.I.R. A. Moldova, veacul XVI, 1500-1550, doc. 116.

⁵ Cum piesele deținute de acest muzeu provin în mare parte din colecția personală a înv. Marin Rotaru, muzeul va primi în viitor numele acestuia.

Comuna Găgești

Stema
Comunei Găgești

Cel din urmă este un drum lateral, recent modernizat, care face legătura cu D.N. 24. Acesta întâlnește mai întâi, la nici 3 km, satul Urdești, ce a aparținut cândva, de comuna Găgești⁶. Astăzi localitatea Urdești aparține de comuna Dodești. Urdeștii este și acesta un sat vechi răzeșesc, atestat documentar încă de la 1467⁷. Aici a funcționat și un târg, a cărui carte de întemeiere a fost dată de vornicul Neculai Greceanu, în anul 1829. Altădată pe aici mai trecea și drumul

Brăilei, care ajungea la Docolina din Valea Bârladului (Crasna de astăzi). Târgul menționat n-a rezistat prea mult, deoarece la 1843 a fost depășit de târgul apărut la Murgeni. După ce trecem de satul Urdești și mergem mai departe spre satul Vișoara (Băsești, altădată), șoseaua o cotește la un moment dat spre stânga, lăsând în urmă pe dreapta vechiul drum al Brăilei, străbate valea Boții cale de vreo doi kilometri, trece prin Vișoara, se lasă spre satul Tămășeni, din comuna Dodești, ajungând mai departe spre satele Stoieșești, Gara Banca și Sălcioara. Ulterior, la intersecția satului Sălcioara cu D.N. 24, călătorul poate merge spre Vaslui sau spre Bârlad.

Continuând pe D.J. 244 B, pe Valea Elanului, de la Găgești, mai spre nord, la nici 3 km, ni se descoperă al patrulea sat ce aparține comunei Găgești. Este vorba de satul Popeni de Elan. Și aceasta era o veche așezare răzeșească, atestată documentar încă din anul 1789. Satul este menționat și în 1803 în *condica liuzilor*, cu 26 de birnici, dar din păcate nu s-a prea extins de la înființare, rămânând cu puține familii și astăzi⁸. Mai departe, tot spre nord, cam la 4,5 km, călătorul intră în satul Tupilați, ultimul ce aparține comunei Găgești.

⁶ Între anii 1925-1962.

⁷ D.R.H. A. Moldova, vol. II, doc. 147, 213-214.

⁸ Ion Iacomi, *op. cit.*, p. 6.

Intrarea în satul Tupilați, dinspre Murgeni (2023)

În vechime și acesta era sat de răzeși, fiind atestat documentar încă de la 1 iunie 1672⁹. Șoseaua, astăzi asfaltată, străbate cam un kilometru din satul Tupilați. La nici 2 km se află satul Poșta Elan, ce aparține astăzi de comuna Vutcani. În vechime a făcut parte din comuna Mălăești, împreună cu satul Tupilați. Așezarea Poșta Elanului este atestată documentar încă din anul 1812. La Poșta Elan erau pe timpuri schimbați caii la căruțele poștașilor¹⁰. Drumul județean 244 B își continuă apoi traseul pe Valea Elanului, trecând și pe lângă lacul de acumulare Poșta Elan, și lasă pe stânga, în zare, satul Mălăești, fostă reședință de comună, de care a aparținut și satul Tupilați, atestat documentar încă din 1611¹¹. Șoseaua continuă de aici aproximativ 30 km, până la Crețești, de unde există posibilitatea de a ajunge la Huși sau la Vaslui. Trecând prin comuna Dimitrie Cantemir, aceasta intersectează la un moment dat și D.J. 244 C, drum de pe care se poate ajunge tot la Huși.

⁹ Gh. Ghibănescu, *Surete și isvoade*, vol. VII, doc. 69, p. 122.

¹⁰ Ion Diaconu, *Vutcani, despre cultură și civilizație*, Iași, 2008, p. 7.

¹¹ *Ibidem*.

Întorcându-ne la podul din beton ce traversează pârâul Vutcanilor (Ceretoaia), înainte de a intra în Poșta Elan, aici se formează, spre stânga o altă șosea, D.J. 244 A, care merge spre Vutcani, sat mare răzeșesc, altădată plasă de județ, cu judecătorie. Satul este atestat documentar din anul 1548¹².

După 8 km de mers pe acest drum, parcurs de multe ori de tupilăteni, se ajunge în centrul comunei, acolo unde se desfășoară de mulți ani târgul săptămânal, altădată secundat și de un bâlci anual, desfășurat de sărbătoarea *Adormirea Maicii Domnului*. Drumul își continuă traseul până la D.N. 24, trecând prin satele: Valea lui Darie, Roșiești și Roșiești-Gară, iar în apropierea podului Doamnei (monument istoric), construit în anul 1841¹³, călătorul are posibilitatea de a merge la Vaslui (cca 25 km), ori la Bârlad (cca. 30 km). Și cum călătorului îi șade bine cu drumul, reiau expunerea mea despre satul Tupilați.

¹² *Ibidem*.

¹³ Vasile Cărcotă, *File de monografie, județul Vaslui, Vaslui, 1972, p. 19.*

I.2. CADRUL GEOGRAFIC

I.2.1. AȘEZARE ȘI LIMITE GEOGRAFICE

Tupilați este un sat care face parte din comuna vasluiană Găgești, situată pe Valea Elanului. Dacă vrem să scriem ceva despre satul Tupilați, atunci trebuie să legăm povestea noastră de câteva obiective importante. Este o zonă încărcată de istorie, dând țării două familii domnitoare, cea a Cantemireștilor și cea a Cuzeștilor, și mulți dregători de țară, despre care vom vorbi mai departe. Este situat pe o

vale împărțită în două de pârâul cu același nume, într-o regiune colinară, cu multe dealuri afectate de eroziunea de suprafață, cu unele alunecări de teren, fiind de multe ori iarna bântuit de crivățul de la răsărit iar vara de călduri excesive. Viile mănoase de jur împrejur, cu mult arboret, pădurile din salcâm și arbuști de diferite specii, fac din Tupilați un sat chiar atrăgător. Nu are palate, nici monumente impunătoare, un sat ca mai toate celelalte de prin

împrejur. A fost de la început o așezare umană specifică mediului rural, fiind în sine o comunitate compactă, puțin dezvoltată din punct de vedere edilitar gospodăresc, a cărei populație s-a ocupat din cele mai vechi timpuri cu agricultura și creșterea animalelor.

Din punct de vedere etnografic, am putea spune, fără teama de a greși, așezarea face parte dintr-o categorie social-teritorială cu un trecut istoric mai aparte. Viața de zi cu zi a sătenilor a fost

Harta Județului Vaslui (U.A.T. Găgești)

rânduită din vechime, de ordinea dictată de muncile câmpului și de creșterea animalelor, întreruptă săptămânal, cu ocazia sărbătorilor religioase sau pentru a merge la târg pentru diverse cumpărături. În vechime, erau nevoiți de multe ori, să se *tupilească*¹⁴ din calea popoarelor năvălitoare între cele două dealuri ce înconjoară satul, mărginite altădată de păduri de fag și stejar.

Deși interesant, teritoriul Văii Elanului nu a constituit până acum obiectul unui studiu geografic mai amplu. Studii geografice și geologice au fost întreprinse, în general, asupra Podișului Moldovei. Date destul de prețioase privind cunoașterea din punct de vedere etno-geografic și istoric, le găsim chiar în lucrarea lui Dimitrie Cantemir, *Descriptio Moldaviae*. Ea ne prezintă aspecte importante despre moșiile și împrejurimile locurilor din ținutul Fălciu, cu informații despre așezările umane, densitatea de locuire, modul de trai și tipologia acestora. Este nevoie însă astăzi de un studiu mai amplu.

Referindu-ne la unitatea administrativ-teritorială Găgești, aceasta se află amplasată în Podișul Moldovei, în partea sudică, în subdiviziunea geografică de prim rang a acestuia, Podișul Bârladului și, respectiv, Depresiunea Elanului, ca subdiviziune a lui. Cea din urmă, alături de depresiunea Huși-Sărata și depresiunea Horincea, formează *câmpia colinară a Elanului*, primind din partea lui Ion Gugiuman și denumirea de *depresiunea Fălciului*, întrucât cele trei depresiuni prezintă caracteristici geografice și fizice apropiate¹⁵. Limitele Depresiunii Elan sunt date de cuesta Depresiunii Horincea în partea de sud, de rama dealurilor Fălciului în partea de vest, de depresiunea Huși în partea de nord și de culoarul Prutului în partea de est. Trebuie precizat faptul că aceste demarcații nu trebuie înțelese ca niște linii tranșante, deoarece de foarte multe ori aspectele peisajului geografic sunt valabile pentru întreaga regiune de podiș din care face parte și

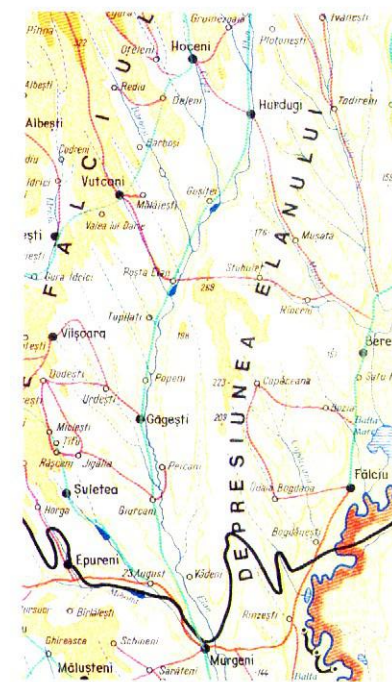
¹⁴ Regionalism pentru verbul *a se piti*.

¹⁵ Vasile Cărcotă și V. Baican, *Dicționar geografic al județului Vaslui*, Iași, 1973. p. 119.

zona cercetată. Comuna Găgești, este situată în partea de sud-est a județului Vaslui, mai aproape de marginea estică a acestuia, în bazinul de mijloc al Elanului, are o suprafață totală de 6.535 ha, respectiv, 65 km.p. Se învecinează: la nord, comunele Roșiești și Vutcani; la est, comuna Fălciu; la sud orașul Murgeni; la sud-vest, comuna Epureni și la vest, comunele Șuletea, Dodești și Vișoara. Comuna Găgești. Este formată din satele: Găgești, Giurcani, Peicani, Tupilați, Popeni de Elan. Relieful comunei și al satelor componente se înscrie geografic în aceleași limite: un relief cu un aspect deluros, cu o altitudine cuprinsă între 80 și 250 m înălțime, mărginită de dealuri cu văi abrupte și pante line. Râul Elan care străbate comuna pe o distanță de 20 km, formează o vale cu cea mai joasă formă de relief, având înfățișarea unui șes neted, cu o lățime medie de 700 m.

1.2.2. RELIEFUL

În cea mai mare parte este de tip sculptural și acumulativ, predominând dealurile scunde, la baza cărora se întâlnesc șesuri destul de întinse de-a lungul văii Elanului. Dealurile și numeroasele tipuri de cueste din partea centrală a depresiunii au o altitudine maximă de 273 metri, în timp ce minima reliefului este pe șesul pârâului Elan, în dreptul satului Giurcani (34 metri). Partea centrală a depresiunii, din care face parte și comuna Găgești, prezintă văi mai puțin adâncite spre nord, între localitățile Tupilați și Vutcani, în

Harta Depresiunii Elanului
(după Ion Gugiuman)

timp ce în partea estică are versanți mai înclinați, cum ar fi dealul Hulubățului. Relieful este deluros, iar altitudinea acestuia se menține în general între 100 și 200 metri înălțime. Cote mai înalte în depresiune se înregistrează în partea centrală a acesteia (dealul Elan – 258 metri, dealul Rediu – Mârzac – 273 metri), iar altitudinile cele mai joase (sub 100 de metri) sunt în sud-est¹⁶. Dintre dealurile cele mai de seamă din comuna Găgești amintim: Moara, Culac, Berbeceni, Nucăriei, Hârtop, Lazăr, Sărăciei, Coșerul, Plopul, Movila, Jigălia, Popeni, Pogoceni și Hulubăț, iar la nivelul satului, dealul Tupilați, dealul Pogoceni și dealul Hulubățului. Toponimia acestor zone geografice din arealul satului, a fost dată în funcție de specificul fiecărei unități de relief, legate de multe ori, de numele proprietarilor de terenuri care au descălecat pe aceste meleaguri, repere importante pentru ghidarea locuitorilor zonei atunci când se deplasează la muncile agricole ori merg în direcția acestora cu diverse scopuri. Unele dintre ele fiind și toponime militare pe care le-am descris la un alt capitol.

1.2.3. GEOLOGIC

Substratul scos la zi de către eroziune este format din depozite nisipo-argiloase, chersoniene, asimetrice. În urma cercetărilor pedologice privind structura și calitatea solului, pe arealul ce delimitează comuna Găgești au fost descrise 5 grupe de soluri, stabilite după anumite criterii, astfel: după gradul de eroziune, gradul de saraturare, tipul de sol și caracteristicile geomorfologice ale acestora, rezultând:

1. Grupa cernoziomurilor slab și moderat erodate, ce cuprinde terenurile în pantă, între 3 și 15 grade, soluri formate pe loessuri și argile, cu conținut de humus și azot în concentrații normale;

¹⁶ *Ibidem.*

2. Grupa cernoziomurilor cu profil normal, ce se află pe platouri cu pante foarte slabe;
3. Grupa cernoziomurilor nisipoase, ce cuprinde porțiuni restrânse din suprafața agricolă, fiind soluri sărace în substanțe organice și fosfor;
4. Grupa solurilor aluvionare, ce cuprinde luncile pâraielor;
5. Complexul de soluri diverse, unde sunt încadrate solurile cu eroziune puternică, cu pante între 10 și 25 de grade și un randament scăzut¹⁷.

Pe teritoriul Depresiunii Elanului, ca de altfel în tot Podișul Moldovei, sunt condiții geologice și fizico-geografice ce favorizează apariția și dezvoltarea proceselor de versant, cu deplasări de teren (alunecări, surpări), spălări areolare, eroziuni liniare (torețiale). Conform cercetărilor efectuate în Depresiunea Elanului, suprafețele cu cele mai ample alunecări de teren se găsesc pe versantul stâng al Elanului, care având o direcție subsecventă, formează aici o cuesta prelungă. În acest sector se găsesc suprafețele mari afectate de alunecări, cum sunt cele de la sud de Urlați, Dimitrie Cantemir, Gușiței, din dreptul satului Poșta Elan, la sud de satul Tupilați și cele mai ample, situate la sud de Popeni, Peicani și Giurcani¹⁸. Satul Tupilați a fost afectat și el de alunecări de teren între anii 1959-1974, în special partea de nord a localității, soldându-se cu dislocări de gospodării în anii 60 (Ionel Ciobotaru, Stoenciu Ion «Bucan», Ciobotariu Ion «Geantă», Aftene Mihai și alții).

Referindu-ne la subsolul zonei, din punct de vedere geologic acesta a fost explorat mai puțin. Prin anii '60, copil fiind, îmi amintesc că în apropierea satului Popeni de Elan, pe cursul mijlociu al Elanului, lângă fostul conac Cerchez, au fost efectuate cercetări geologice de către Întreprinderea de Prospekțiuni Geologice și Geografice București. Din informațiile primite de la tatăl meu, oamenii de la această întreprindere au realizat atunci foraje până la o adâncimea de aproximativ 2500-3000 de metri, înregistrând

¹⁷ Constantin Vasluianu, „Depresiunea Elanului” în *Prutul*, nr. 37/2004, pp. 8-9.

¹⁸ *Ibidem.*